

A hatósági boltok.

A lakosság ellátása a háboru folyamán egyre nehezebb feladatok elé állította az illetékes tényezőket. A készletek rohamos fogyatkozásával és a beszerzési lehetőségek csökkenésével szemben a hatóság az életszükségleti cikkek árános felosztásával igyekezett türethetőbb helyzetet teremteni a közéletmezés terén. Ennek az elvnek gyakorlati keresztülvitele azonban mindinkább a szabad kereskedelem korlátozására vezetett. Központok alakultak, amelyek a szükségleti cikkek számbavétele és rekvirálása útján a megállapított arány szerint látják el a lakosságot élelmiszerekkel.

Az országos közellátás szempontjából a központok megfeleltek rendeltetésüknek. A kiutalt élelmiszerekhez azonban eleintén nehezen jutott a lakosság, amely valósággal tülekedett és naphosszat ácsorgott a boltok előtt. Sokan nem tudtak élelmiszert beszerezni, az elégedetlenség növekedett, a miből a hatóságok azt a hibás következtetést vonták le, hogy a kereskedőknél az életszükségleti cikkek forgalombahozatala rossz kezekben van. Igen tetszetősnek és üdvösnek látszott tehát az a terv, hogy a lakosság ellátását a kereskedők kizárásával a hatóságra kell bízni. Azzal érveltek, hogy a hatóság beszerzési áron, tehát olcsóbban hozhatja forgalomba az életszükségleti cikkeket.

Mi kezdettől fogva azon a véleményen voltunk, hogy a szabad kereskedelmet a mai körülmények között sem szabad megfojtani és hangoztattuk, hogy a kereskedők értenek legjobban az áruk beszerzéséhez és a források felkutatásához. A lakosság érdeke tehát azt kívánja, hogy a kereskedők közreműködését és gyakorlati tapasztalatát ne mellőzzük a közellátásban sem. A hatósági boltok létesítésétől éppen ezért nem vártuk a közéletmezés javulását és ehelyett sürgettük, hogy a lakosság kereskedők útján, de hatósági ellenőrzés és határozottan megállapított rendszer mellett jusson az élelmiszerekhez.

Szegeden nem is állítottak fel hatósági boltot, csupán egy-két élelmiszer-bódé működik és a hatóság a szükségleti cikkek beszerzését nem vonta el teljesen a kereskedőktől. Más városokban egyre több hatósági boltot állítottak fel. Aradon például tízernyvet és arra törekedtek, hogy a lakosság a legfőbb életszükségleti cikkeket csak a hatósági boltokban szerezhesse be. Legutóbb Szegeden is fölvetődött az a gondolat, hogy a kereskedők készleteit a város vegye át és a lakosság ellátásáról teljesen a hatóság gondoskodik. Mi a terv ellen felszóltunk, mert a szegedi kereskedőkre sérelmesnek, a lakosságra nézve pedig károsnak tartottuk. Kifeltettük, hogy helyi intézkedésekkel ezt a tervet életbe léptetni nem szabad és pusztán a szegedi kereskedőkkel szemben nem lehet alkalmazni ilyen eljárást, amely országos rendezéshez van kötve.

Álláspontunk helyességére most igen élesen rávilágít az aradi városi közgyűlés határozata, amellyel az összes hatósági üzleteket beszünteti.

A hatósági boltok ellen az utóbbi időben a lakosság köréből igen sok panasz hangzott el, az aradi hatóság nem tudta beszerezni a szükségleti cikkeket és a készletek elosztása is nagy nehézségekbe ütközött. Megtörtént, hogy nagymennyiségű liszt hevert a raktárban és a lakosság mégis nélkülözni volt kénytelen az adminisztráció nehézsége miatt.

Emellett a városi főbb tisztviselők egyéb fontos teendőiket nem végezheték, mert ugyszólván minden idejüket a közéletmezés vezetése foglalta le. A városi közgyűlésen zajos jelenetekre adott alkalmat a tanács javaslata és feltűnést keltett az aradi

polgármesternek az a bejelentése, hogy a hatósági boltokat főképen azért kell beszüntetni, mert az adminisztráció olyan sok pénzbe került, hogy a hatósági boltok állandó deficitel küzdöttek. A hatósági közellátás tülhajtása tehát azt eredményezte, hogy a város jelentékeny anyagi károsodást szenvedett, a lakosság ellátásában pedig zavar állott be.

Március elsejétől kezdve Aradon megszűnnek a hatósági boltok és az életszükségleti cikkekhez ismét a kereskedők útján jut a lakosság. Az aradi példa tanuságul szolgálhat mindazoknak, akik jelszavakkal akarnak megoldani olyan problémákat, amelyeknél nem tanácsos mellőzni a kereskedők kipróbált ügyességét és életrevalóságát.

Vilmos császár hadparancsa a német haditengerészetéhez.

Berlin, február 15. A haditengerészet rendeleti lapja Vilmos császár következő parancsát közli:

Tengerészetemhez!

A küszöbön álló döntő küzdelemben tengerészetemnek az a feladat jut, hogy a kiéheztetés angol háborus eszközét, amelylyel leggyűlölködőbb és legmakacsabb ellenségünk a német népet le akarja küzdeni, ellene és szövetségesei ellen fordítsa olyképen, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel meggátolja tengeri forgalmát. Ebben

a dologban a tengeralattjárók első sorban állanak. Elvárom, hogy ez a bölcs előrelátással technikailag felsőségesen kifejlődött teljesítőképes és teljesítőképeségű tevékenységre támaszkodó fegyver, a tengerészet összes többi harci eszközeivel való együttműködésével és áthatva attól a szellemtől, amely ezt a fegyvert a háboru egész folyamán ragyogó tettekre képesítette, megtöri majd ellenfeleink háborus szándékait.

Nagyfőhadiszállás, február 1.

VILMOS I. R.

Olasz készülődés a svájci határon.

— Bissolati Párisba utazott. —

LUGANO, február 15. Az olasz hadvezetőség rendeletére a Monte Chiasson, a svájci határ közelében lövészárkokat ásnak. Chiassoi polgárok megfigyelték, hogy a határon többszáz olasz katona lövészárkokat ás és tüzéréségi utakat épít.

Lugano, február 15. Bissolati miniszter Párisba és Londonba utazott. Ez alkalommal megsemléli a francia, angol és belga

frontot. Bissolati most hajtja végre azt az utazását, amelyet az olasz hadvezetőség hónapokkal ezelőtt nem engedett meg, mert ennek az utazásnak előfeltétele akkor az volt, hogy olasz csapatokat küldjenek az olasz frontra. Megvalósul továbbá legközelebb francia képviselőknek és szenátoroknak egy olaszországi utazása, melyről már több ízben lemondottak.

Ujabb 75.000 tonnatartalom elsülyesztése.

— Anglia kritikus helyzetben. —

Hága, február 15. Rotterdami hajózási körök Anglia helyzetét rendkívül kritikusnak tartják. Hollandiából, Dániából, Norvégiából és Svédországból teljesen megszűnt az élelmiszer behozatal. A legutóbbi három napon német tengeralattjárók negy-

venegy hajót sülyesztettek el, összesen hetvenötezer tonna tartalommal, viszont egyetlen egy német tengeralattjárót sem sikerült elpusztítani, ami arra vall, hogy az antant védelmi intézkedései teljesen csődöt mondtak.

Az északi államok közös tiltakozása a kiméletlen tengeralatti háboru ellen.

Stockholm, február 15. A három skandináv állam kormányai között hétfőn hosszús tárgyalások után létrejött a megegyezés a német birodalmi kormánynak adandó válaszigyzék alapelveire nézve s a kormányok azoknak megfelelőleg már meg is szövegezték a tiltakozást, amely ilyenformán kollektív jegyzéknek tekinthető. Az Afton Tidningen értesülése szerint a svéd külügyminiszter kedden már át is nyújtotta a jegyzéket Lucius itteni német követnek.

A jegyzék átadása a német követnek.

Stockholm, február 15. Az Afton Tidningen szerint ma nyújtották át Lucius itteni német követnek a svéd kormány tiltakozó jegyzékét a korlátlan tengeri hadviselés ellen. Miután tegnap a három északi állam kormányai között megegyezés jött létre a

válaszigyzék egységes szövegére és formájára nézve, tehát mind a három jegyzék majdnem azonos és tartalom tekintetében annyira hasonlatos, hogy bizvást kollektív jegyzéknek mondható, amely a három skandináv állam egységes állásfoglalását fejezi ki.

Az Aftonbladet úgy tudja, hogy a jegyzéket holnap fogják nyilvánosságra hozni, a Nya Daglight Allehanda pedig az előbbi értesüléssel szemben azt írja, hogy a jegyzéket csak holnap fogják átnyújtani a stockholmi német követnek.

Elsülyesztett amerikai hajó.

Cagliari, február 15. (Reuter.) A Lynan N. Law nevű 1300 tonnás amerikai vitorlást elsülyesztették. A személyzetet Cagliariiban partra tették.

Rotterdam, február 15. Ide érkezett jelentés szerint az Unio Lynan N. Law nevű hajóját, amely felszerelési tárgyakkal volt uton, február 13-án éjszaka a szardiniai